

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

ПРАВИЛА

**за приемане на тълкувателни решения от Общото събрание
на съдиите от първа или втора колегия на Върховния
административен съд и от Общото събрание на съдиите от
колегиите на Върховния административен съд**

приети с решение на Пленума на ВАС от 14.10.2019 г.

I. Общи положения

1. Настоящите правила определят реда за образуване, разглеждане на тълкувателни дела и приемане на тълкувателни решения по чл. 124, ал. 1, т. 4 и 5 от Закона за съдебната власт от Общото събрание на съдиите от първа или втора колегия на Върховния административен съд и от Общото събрание на съдиите от колегиите на Върховния административен съд.

2. Тълкувателно решение на Общото събрание на съдиите от първа или втора колегия на Върховния административен съд и Общото събрание на съдиите от двете колегии на Върховния административен съд се приема при противоречива или неправилна практика по тълкуването и прилагането на закона от Върховния административен съд, от административните съдилища и от районните съдилища в

страната по постановените от тях актове в областта на административното правораздаване.

3. Противоречива практика е налице, когато съдилищата в страната тълкуват и прилагат закона нееднакво.

4. Неправилна практика е налице, когато съдилищата в страната тълкуват и прилагат закона в нарушение или отклонение от него.

5. С решение Общото събрание на съдиите от първа или втора колегия на Върховния административен съд и Общото събрание на съдиите от двете колегии на Върховния административен съд се произнася по съществуващите въпроси, поставени с искането за тълкуване на закона, което е задължително за органите на съдебната и изпълнителната власт, за органите на местното самоуправление, както и за всички органи, които издават административни актове.

6. Решението, с което искането е отклонено, не е пречка лицата по чл. 125 от Закона за съдебната власт да направят ново искане по същия предмет.

II. Образуване на тълкувателно дело

7. Искания за приемане на тълкувателно решение по чл. 124, ал. 1, т. 4 и 5 от Закона за съдебната власт могат да правят председателят на Върховния административен съд, председателят на Върховния касационен съд, главният прокурор, министърът на правосъдието, омбудсманът и председателят на Висшия адвокатски съвет.

8. Когато при осъществяване на правораздавателната си дейност състав на Върховния административен съд констатира противоречива или неправилна съдебна практика, същият може да уведоми писмено за това Звеното за анализи и тълкувателна дейност на Върховния административен съд, като приложи съдебните актове, удостоверяващи

тази практика. Звеното за анализи и тълкувателна дейност на Върховен административен съд, след проверка на обстоятелствата, може да отправи писмено предложение до председателя на Върховния административен съд за изготвяне на искане по чл. 125 от Закона за съдебната власт за приемане на тълкувателно решение.

9. При противоречива или неправилна съдебна практика на административните съдилища или на районните съдилища от страната в областта на административното правораздаване, административният ръководител на съответния административен съд може писмено да уведоми Звеното за анализи и тълкувателна дейност на Върховния административен съд, като приложи съдебните актове, удостоверяващи тази практика. Звеното за анализи и тълкувателна дейност, след проверка на обстоятелствата, може да отправи писмено предложение до председателя на Върховния административен съд за изготвяне на искане по чл. 125 от Закона за съдебната власт за приемане на тълкувателно решение.

10. При противоречива или неправилна съдебна практика на административните съдилища или на районните съдилища от страната в областта на административното правораздаване, административният ръководител на съответния районен съд може писмено да уведоми административния ръководител на съответния административен съд, който го препраща на Звеното за анализи и тълкувателна дейност на Върховния административен съд като приложи съдебните актове, удостоверяващи тази практика. Звеното за анализи и тълкувателна дейност на Върховен административен съд, след проверка на обстоятелствата, може да отправи писмено предложение до председателя на Върховния административен съд за изготвяне на искане по чл. 125 от Закона за съдебната власт за приемане на тълкувателно решение.

11. Искането се прави в писмена форма и се мотивира, като трябва да съдържа:

А) Разпоредбата на нормативния акт и изложение на спорните въпроси по прилагането ѝ;

Б) Влезлите в сила съдебни актове, в които се съдържа противоречива или неправилна съдебна практика;

В) В какво се състои искането;

Г) Към искането задължително се прилагат копия на актовете, на които се позовава вносителът.

12. Председателят на Върховния административен съд с разпореждане образува дело, възлага го на докладчици, които обосновават различните становища и определя съответното общо събрание, което да се произнесе.

13. Ако при изготвяне на становище по искането, Звеното за анализи и тълкувателна дейност на Върховен административен съд установи и други спорни, противоречиво или неправилно разрешавани въпроси, свързани с основното искане, докладва на председателя на Върховния административен съд, който с разпореждането по т. 12 може да включи и тези въпроси в предмета на тълкувателното дело.

14. Делото се образува, номерира и администрира от административния секретар на съда. Тълкувателните дела имат единна и последователна номерация.

15. Докладчиците по делото извършват проверка за съответствие на искането с изискванията на т. 11 и за неговата допустимост.

16. При преценка на докладчиците по делото за:

А) несъответствие на искането с изискванията по т. 11;

Б) неяснота на поставения въпрос;

В) непълнота и/ или неточно формулиране на въпроса;

Г) липса на противоречива съдебна практика;

Д) наличие на произнасяне по искането, освен ако не бъдат изложени мотиви за изоставяне на вече прието тълкувателно решение;

Е) различен състав, който да се произнесе по тълкувателното дело;

Ж) необходимост от преформулиране на поставения въпрос или промяна на основанието на искането (противоречива или неправилна съдебна практика),

те отправят предложение до председателя на Върховния административен съд с разпореждане да насрочи делото в закрито заседание за произнасяне по допустимостта му.

17. При допустимост на искането докладчиците с мотивирано разпореждане предлагат на председателя на Върховния административен съд да насрочи делото в открито заседание.

18. Общото събрание на съдиите от първа или втора колегия на Върховен административен съд и Общото събрание на съдиите от двете колегии на Върховен административен съд може да определи различен състав, който да се произнесе по тълкувателното дело, да преформулира (допълва) неясно и/или непълно/неточно поставените въпроси в искането, както и да променя основанието на искането в закрито заседание, като уведомява вносителя за вземане на становище в срок до 7 дни преди заседанието.

19. При противоречива или неправилна практика по тълкуването и прилагането на закона се приема тълкувателно решение от Общото събрание на съдиите от първа или втора колегия на Върховния административен съд или Общото събрание на съдиите от колегии на Върховния административен съд.

20. При допустимост на искането председателят на Върховния административен съд с разпореждане насрочва делото за разглеждане в открито заседание от Общото събрание на съдиите от първа или втора колегия на Върховния административен съд или от Общото събрание на

съдите от колегиите на Върховния административен съд в двумесечен срок от постановяването на разпореждането, с посочване на датата, часа и мястото на заседанието.

21. В тридневен срок от образуване на делото искането и разпореждането за образуването му се обявяват на вътрешната поща и на сайта на Върховния административен съд.

22. Копия от искането, от разпореждането за образуване на делото и от разпореждането по т. 20 се изпращат на лицата по чл. 129, ал. 1 от Закона за съдебната власт, а на председателите на административните съдилища — по електронен път.

23. В откритото заседание за разглеждане на тълкувателното дело председателят на Върховния административен съд може да покани за участие председатели на съдилища, представители на академичната общност и други юристи съобразно предмета на искането, както и омбудсмана.

24. Лицата по т. 22 и т. 23 могат да изразяват писмено становище в срок до датата на откритото заседание.

25. Всички становища, постъпили до разглеждане на делото в открито заседание, трябва да бъдат достъпни за членовете на Общото събрание на съдиите от първа или втора колегия на Върховния административен съд или Общото събрание на съдиите от колегиите на Върховния административен съд на вътрешната поща на Върховен административен съд или по друг подходящ начин най-късно до седем дни преди датата на заседанието.

III. Разглеждане на делото и приемане на решението

26. Тълкувателното дело се разглежда в открити и закрити заседания от Общото събрание на съдиите от първа или втора колегия

на Върховния административен съд и от Общото събрание на съдите от колегиите на Върховния административен съд.

27. Заседанията се ръководят от председателя на Върховния административен съд, а при отсъствието му - от ръководителя на съответната колегия, пред която е образувано делото или от определен със заповед от председателя заместник - председател, когато делото се разглежда от общото събрание на колегиите на Върховния административен съд.

28. Тълкувателните дела се разглеждат в две заседания извън заседанието по допустимост на искането, а по решение на общото събрание - в повече от две заседания.

29. Първото заседание е открито и съдиите заседават с тоги.

30. В първото заседание се изслушва устен доклад от председателстващия на постъпилото искане, становищата на явилите се лица по чл. 129, ал. 1 от Закона за съдебната власт и лицата по чл. 129, ал. 2 от Закона за съдебната власт.

31. Делото се предоставя на докладчиците за изготвяне на доклад по въпросите на искането. Пълният текст на доклада се предоставя на съдиите най-малко седем дни преди датата на заседанието.

32. До актовете по движение на делото, постъпилите становища, протоколите от заседанията и докладите на докладчиците се осигурява достъп на всички съдии от вътрешната поща на Върховния административен съд.

33. Следващото заседание е закрито. На него се представя кратко изложение на постъпилия писмен доклад от всеки от докладчиците заедно с предложения за отговор на поставените и/или допълнени въпроси.

34. Общото събрание обсъжда направените от докладчиците

предложения и провежда гласуване. След обсъждане на предложенията, гласуването им се извършва в поредността, в която са направени.

35. Общото събрание на колегията на Върховен административен съд и Общото събрание на колегииите на Върховния административен съд се състои от всички съдии в колегията/ колегииите.

36. Общото събрание се провежда ако присъстват повече от две трети от съдиите от колегията, в която се разглежда искането за приемане на тълкувателно решение, а в случаите по чл. 118, т. 3 от Закона за съдебната власт - повече от две трети от съдиите в колегииите, и приема решения по него с мнозинство повече от половината от всички съдии в колегията/ колегииите, като не се допуска въздържане от гласуване.

37. По процедурни въпроси Общото събрание на съдиите от първа или втора колегия на Върховния административен съд и Общото събрание на съдиите от двете колегии на Върховния административен съд приема решения с мнозинство повече от половината от присъстващите съдии.

38. Процедурни въпроси могат да се поставят до приключване на първото закрито заседание.

39. Отсъствието на съдия от Общото събрание на съдиите от първа или втора колегия на Върховния административен съд и Общото събрание на съдиите от двете колегии на Върховния административен съд в откритото заседание за разглеждане на тълкувателното дело не е пречка за участието му в следващото заседание/я при обсъждане, гласуване и приемане на решението.

40. За всяко заседание се съставя протокол, който се подписва от председателстващия заседанието и секретаря.

41. Когато Общото събрание не приема изцяло или отчасти представения проект за решение, докладчиците изготвят нов проект

съобразно мотивите на мнозинството.

42. На гласуване първо се подлага вариантът за тълкувателно решение, предложен от докладчиците. При разногласие между докладчиците се гласуват последователно вариантите на всеки от тях.

43. Допълнителни предложения по същество на искането се подлагат на гласуване в поредността, в която са направени.

44. Всеки съдия може да гласува само един от предложените варианти.

45. При приемане на искането за недопустимо, Общото събрание на съдиите от първа или втора колегия на Върховния административен съд или Общото събрание на съдите от колегиите на Върховния административен съд постановява мотивирано решение.

46. При гласуването се приема решение, с което се отговаря на поставените в искането въпроси или искането се отхвърля.

47. Съдиите, които не са съгласни с мнението на мнозинството, подписват решението с особено мнение и излагат мотиви за това.

48. Ако по поставените въпроси не се постигне необходимото мнозинство по т. 36, по решение на общото събрание обсъждането се отлага за друга дата. Ако и при повторното произнасяне не се постигне изискуемото мнозинство, общото събрание отклонява искането за приемане на тълкувателно решение.

49. Проектът за тълкувателно решение - мотиви и диспозитив, съобразно проведеното в закрито заседание гласуване, се изготвя от докладчиците по делото в месечен срок от провеждане на заседанието.

50. С разпореждане председателят на Върховния административен съд насрочва закрито заседание за приемане на проекта за тълкувателно решение.

51. Допустими са редакционни поправки - лексикални, синтактични и граматични. Предложенията, които засягат същността на

приетия проект за тълкувателно решение не се обсъждат и не се гласуват.

52. Тълкувателните решения - мотиви и диспозитив се обявяват на интернет страницата на съда, изпращат се на председателите на административните съдилища и се публикуват ежегодно в бюлетин, който се издава от Върховния административен съд.

IV. Архив

53. Тълкувателните дела се съхраняват в деловодството на Върховния административен съд.

V. Заключителни разпоредби

54. Настоящите Правила влизат в сила за всички образувани тълкувателни дела.